

Túl a negyvenen – fiatalon

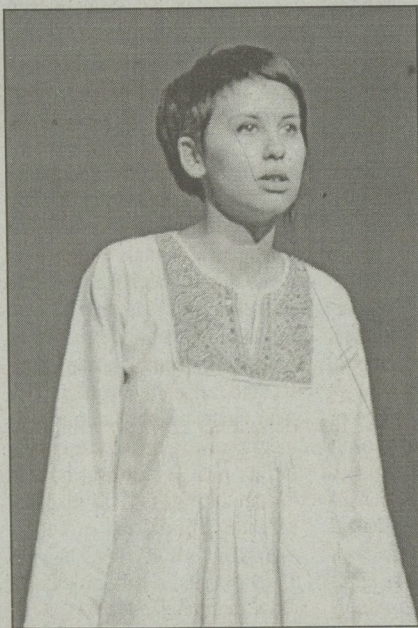
XLI. KMV, Becse, Tavasz

Az ébredésről szól ez az évszak? Vagy a szép Álomról, amelyet élünk?

Tizenkettőről fél egyre halasztódik az indulás. Kaparom a falat. Nem fér már be a zabszem. Aztán végre – ssssss! – kocsink bűvös erejét kifejti menten: szárnyal szélnél sebesebben! Még egyetlen szép gondolat, s Pán Péter a büfében megpihen egy szempillantást, mielőtt elkezdődne a Varázslat. Csak még egy perc, s Tavasztündér az ajtón belibben. Mosolyog. Picit zavarban van. Őllelek, Sáron rózsája, mezőknek szépséges lilioma!

Megnyitó. Izgalom. (De jó, hogy most kiváltképp van kinek szurkolnom, van kiért izgulnom!) A művház nézőterén kényelmesen elfészkelődünk, s már kezdődnek is a szavlatok! Azt a rézfán füttyölő...! (A szünetben mondom is a zsűriző Kálló Béci barátomnak: nem lennék a helyében... itt dönteni... Ő csak mosolyog, igenis könnyű a dolguk. Hát...) FÉNYES a mezőny, káprázik tőle a szemem, lúdbőrözök, akár egy álommadár. S egy-két „tipikus” költeménytől, szerzőtől eltekintve a versválasztás is remek. A fantasztikus előadás mellett. (De nekem most még Petőfi is nagyon tetszik, persze ez nem a „cserebogár, sárga cserebogár”...) A vajdasági költők is jelentős mértékben képviselve vannak (Tolnai, Fenyvesi, Domonkos...), aztán hallhatunk még olyan csemegéket is, mint Nagy Bandó verskollázs, mely kacagtat, üdít. Fergeteges kezdés! Mi jöhet még ezután?!

Juhász Irma ezúttal a dobogó második fokára lépett fel Puma márkájú tornacsukájában.

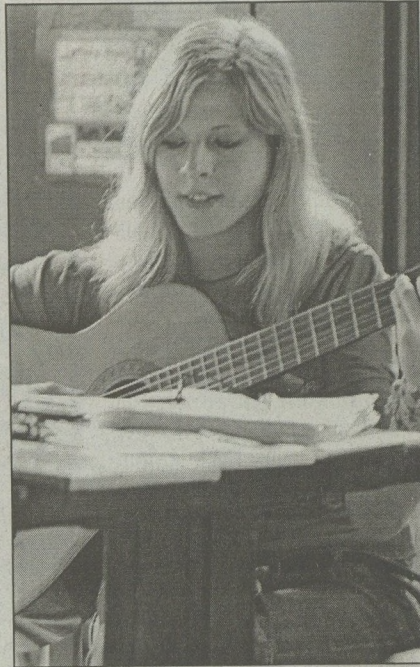
Juhász Irma

- **Fontos a vajdasági szerző?**
  - Tudatosan választom az ő verseiket. Én is vajdasági vagyok...
- **De ha most egy cseppet elvonatkoztatunk a „földrajztól”: egyébként is közelebb állnak hozzád Fenyvesi, Tolnai, Domonkos etc. művei, mint mondjuk József Attila, Ady Endre vagy Tóth Árpád írásai?**
  - Részben igen, részben nem... Nem... nem... Igen! Igen, igen!
- **Van abszolút kedvenc versed?**
  - Nincs.
- **Lehetne?**
  - Lehet, hogy egy nap majd megtalálom... lehet... sőt.
- **Van egy olyan lekerekített szeglete a világnak, ahol megtalálod azt, amit szeretnél elmondani a költők által? Van szavaloí „arc poeticád”?**
  - Fogalmam sincs...
- **Képes lennél valaha írni egy verset?**
  - Írtam egyet múlt pénteken. (Nevet, de ez már túl intim szféra)
- **Nem lesz már többé alkalmad versenyezni a vetélkedőn... Jövő ilyenkor hol leszel?**
  - Hát a KMV-n! Persze a színházterem másik felén...
- **S egyébként hol leszel jövőre?**
  - Fogalmam sincs... Nem tudom, majd októberben kiderül... talán... Ha meg sehoh, akkor Becskereken... hol másutt...?
- **Kod Brice...**
  - Ott, ott, ott! Iszom a bort és kész... (Nevet)

A prózamondók megmérettetése alatt kicsit elcsitulam, de ez annak is betudható, hogy az eksztázist nem szabad a végtelenségig fokozni, mert a végén kibicsaklik a lélek, s akkor mi lesz...? Nagyon élveztem a két népmesét, örülök nagyon, ha nem minden olyan „véresen komoly”.

Ezután tartottunk egy sóhajtásnyi szünetet, megejtettük a KMV-tárlat megnyitóját, amelyet én (a KÖR helyett) a SÖR Galériában élveztem végig.

A drámai monológok remek kis blokkját követően, miután a zsűri „kiegészült”, következtek a megzenésített versek. S már borzonghattunk is tovább! Ez talán a legdinamikusabban fejlődő kategória a KMV-n. Egyre többen merik is vállalni (szerencsére idén már nem csupán egy-két előadó vett írt részt). Kellemesen megleptek a nagybecskerekiek, akik „nagyon kortárs” vajdasági költő verseit dolgozták fel. Csik Mónika sorai hangzottak el. Meg kell dicsérnem a topolyai Triót is: ők többszörös „visszaesők”, s évről évre jobban szól, amit előadnak. Mellettük első helyezett lett még az

Pejín Andrea

egyik szólista, Pejín Andrea. Vele beszélgettünk.

- **Asszociációs játék: a gitár és Te...**
  - Tizenkét éves voltam, amikor elkezdődött. Először a zeneiskolában, de három év után otthagytam, ugyanúgy, mint a csellót. Úgy gondoltam, menni fog a dolog magánúton. Akkor már énekléssel kötöttem össze. Azt pedig egészen kicsi korom óta művelem...
- **Példaképek?**
  - Régebben voltak példaképeim... Jelenleg nincsenek. Szeretek különböző előadókat, zenei stílusokat meghallgatni, ezzel csak nyerhetek, ebből csak tanulhatok. De nincs kimondott példaképem...
- **Hogyan választod ki a szövegeket, amiket azután megzenésítesz?**
  - Verseket megzenésítésével csak a legutóbbi időben kezdtem el foglalkozni. Nagyjából három hete... (Nevet) Ide egy verset választottam, a zentai fesztiválra pedig hármat. Fellapozok egy kötetet, aztán ezt is az ihletre bízom. Nincs olyan, hogy most akkor kezdjünk el zenélni, foglalkozni egy verssel... Kivárom a pillanatot.
- **Ady...?**
  - Nagyon szeretem a szerelmes verseit. Valamilyen szempontból kötődik is hozzám ez a költemény, bár én még nem estem át egy ilyen „szakíts-feleldj” szituáción... Amióta az eszemet tudom, valahogy mindig a szerelmes számok feküdtek nekem igazán, ezeket tudom legjobban átézni.
- **Hogyan indult számodra ez az ideai KMV-döntő?**

– Tökéletesen. Majd meglátjuk, holnap milyen lesz... A novellámmal még versenyezni fogok. A mai nap elején kicsit megijedtem: itt voltak ezek a zenekarok, én meg egyedül, az egy szál gitárommal... De előttem volt, nekem nagyon tetszett!

A délután félig fieszta, félig szieszta – változatlanul a Galériában. (Úgy hívják, Scena, s mint minden színházi büfé, ez is mágikus pontja a világegyetemnek. Ja, én is ott diplomáztam. Te is? Tényleg?)

Este – még mindig ugyanott, mit gondoltál? – Pistyák István teremt hangulatot. Ülünk a klubteremben, családi körben, már nem is beszélünk. Pillantás és mosoly, intem oda a pincérlányt. Kettőt kérek mindkettőtől.

Öregek vagyunk, mire a gerontológiai központba megérkezünk, s a lépcsőkön felbaktatunk. De hamar megfiatalodunk, úgy bizony!...

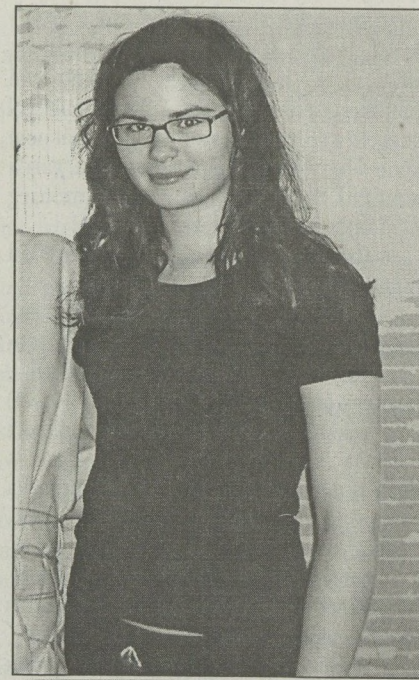
A Hajnal varázslatos, a Nap szelíden felébredt, a Tavasz kitisztítja eltömődött pórusaimat. Mosolygó, tágra nyílt, gyönyörű szemek a párna másik oldalán. Mindössze öt centire az enyéimtől. Jó reggelt, Csillagfény!

Minden évben amiatt gyötör a paranoia, hogy elalszom, s lemaradok valamiről. Aztán mindig az elsők között ott toporgok a műháznál, minden pirosló reggelente. De legalább marad még egy kis idő meg „kávé” zni a söntésben...

A novella is többé-kevésbé az erős kategóriák közé számítható az idén. Hanem: Ezt minden évben elmondom, már arra is emlékszem, hogy sokszor leírtam ezeket a szavakat, „ez minden évben elmondom”: a KMV irodalmi vetélkedője valahol azért a *felolvasásról* szól, hiszen ha nem így lenne, elég volna beküldeni a munkákat, mint pl. egy „mezei” verspályázaton, aztán a zsűri majd elolvasná és értékelné... Szóval ennek értelmében kéne cselekedni... S különösen vonatkozik ez a novellákra! Hiába jó egy írás, ha hosszú, s közben még moztöraszva olvassuk fel... a hallgató figyelme könnyen elkalandozik: Thomas Mannt sem volnék képes ilyenmód élvezni... (S mily bosszantó: egy lányka, aki előző nap úgy szaval, hogy készen vagyok tőle, itt szintén motyog, ejnye!) Szerencsére voltak kivételek, összességében élveztem a szombati startot is. Illés Eszter a második helyezést érte el novellájával.

• **A Modern Nő és Te... Mennyire tudod beleélni magad ebbe a szerepbe?**

– Egyáltalán nem, azt hiszem... Viszont ki tudom röhögni őt! Ez a kép arról szól, hogy „ilyen nem, ilyen soha nem leszek”. Illetve nem akarok lenni. Mert ettől félek, hogy ilyen leszek, reggel nyolctól délután négyig. Látom magamat elegáns kosztümben, rohanva... Ez az, amit nem akarok. Ezért írtam tehát. Ez egy kis emlékeztető magamnak és figyelmeztető másoknak,

Illés Eszter

hogy hopp!, nem jó helyen vagy, nem jól csinálod, nem így kéne... Állj csak meg egy kicsit.

• **Az ironia végig nagyon keményen ott van a szöveggedben, már csak a főszereplő nevével is ezt hangsúlyozod...**

– Igen, így hívják őt: Modern Nő. Azt gondolom, ezt csakis az ironia által lehet igazán bemutatni. Különböző is szeretem az ironiát mint eszközt. S valami olyat szerettem volna írni, ami cseppet sem depresszív, ami könnyed.

• **„Kibukott” belőled ez a szöveg?**

– Néhány éve egy télen magam is elcsúsztam és elcsúszogtam a betonon, mint a főszereplőm. Amikor döntenem kellett, mit írjak a KMV-re, ez eszembe jutott. Utána hetekig semmi... érlelődött bennem a téma. Aztán egyik éjszaka felkeltem, és gyorsan felvázoltam az ötleteket, majd összekötöttem őket. Később alakítottam még rajta, de ahogy először papírra vettem, nagyjából az a mostani formája is.

• **Számítottál a díjra?**

– Nem. Az iskolai selejtezőre is a küszöb alatt csúsztam be... Az önbizalmamon van még mit pumpálni, azt hiszem.

• **S akkor most mit szólsz, hogy itt is értékelték a munkád?**

– Ez valami banális tévedés... Én nem érzem, hogy ez olyan jó lenne... Egyébként én szeretem felolvasni, szeretem megírni is, szeretem Modern Nőt... de tényleg nem gondoltam, hogy őt más is szeretni fogja...

• **Mi a véleményed az ideai vetélkedőről?**

– Nagyon jó! Sajnálom, hogy nem lehettem itt végig. Tegnap részt kellett vennem egy másik versenyen, s ma is haza kellett utaznom. De jövőre igyekszem teljes emberként itt lenni.

• **Este jössz bulizni?**

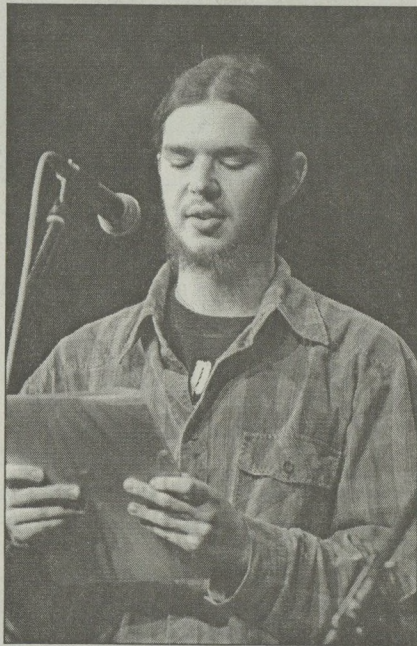
– Naná! Ezt tervezem egy hónapja! (Nevet)

• **Szereted a skát?**
– Jaj, nagyon! Voltam a fiúk koncertjén Zentán is. Örület lesz!

Ami a verseket illeti, már a zentai közeledő idején úgy éreztem, nagy reményekkel nézhetünk az idei döntő elé. S nem is kellett csalódnom. Igaz, a felolvasással itt is akadtak gondok, pl. nagyon idegesített, amikor már harmadszor vagy negyedszer nem érttem a címet... Viszont jócskán akadtak kiemelkedő alkotások, melyek mindezért kárpótoltak. Oláh Tamás – akár csak Zentán – itt is aratott.

• **Manapság sajnos azt kell észrevennünk, hogy a versek a vetélkedőn hemzsegnak a közhelyektől, sablonokat követnek. Rád ez szerencsére nem jellemző. Mi a te titkod?**

– Nem tudom, nekem így sikerülnek... Nagyon mélyről jönnek ezek a versek belőlem. Nem is igazán tudom őket kontrollálni a megszületésük pillanatában, csak jönnek elő, én pedig leírom őket. Nem mondom, hogy nem hatnak rám más költők, de azért megpróbálok kikerülni a kliséket. Ezek szerint sikerül...

Oláh Tamás

• **S kik azok, akik hatnak rád?**

– Elsősorban a kortárs költők. Azt hiszem, ez azért kivehető. Zalán Tibort emelném ki közülük, Fenyvesit... Aztán amerikaiak is, pl. Bukowski.

• **Mióta írsz, mióta buknak elő belőled a versek?**

– Tizennégy lehettem talán, amikor elkezdtem. Akkoriban még próbáltam követni a „szabályokat”. Aztán „elvadultak” a dolgok...

• **Mit értesz „elvadulás” alatt?**

– Nem szeretem a verseket izmusokba besorolni. De legyen mondjuk avantgárd... Egyébként meg is lepődtem, hogy ennyire tetszettek az írásaim mindkét zsűrinek...